

BUITENKUNST TALENTONTWIKKELING

**ACTIVITEITENPLAN
2013-2014**

Buitenkunst & Talentontwikkeling

De stichting Buitenkunst organiseert sinds 1971 diverse projecten op het gebied van de kunsten en de kunsteducatie. In de eerste jaren voornamelijk workshops op verschillende locaties in het land en voor zeer verschillende doelgroepen. Later kwamen daar vele andere activiteiten (theaterproducties, concerten, festivals, uitgeverij) bij.

In 1989 produceerden wij onze eerste productie met Jong Talent. Met ruim zeventig jongeren tussen de 14 en 18 jaar zetten we, met steun van het Prins Bernhard Fonds en het toenmalige Fonds voor de Amateurkunst, de grootschalige multimedia-productie *6-7-89* op touw, met spel, dans, tekst, muziek en decor. In de jaren daarna volgden nog verschillende projecten op het gebied van de talentontwikkeling en na de productie *Mythen van Liefde* in 1997 (die o.a. in diverse openluchttheaters, het Vondelpark en op festival de Opkomst speelde), startten wij onze *Producties met Jong Talent*, die jaarlijks o.a. twee weken in de Engelenbak, het Rozen theater of Bitterzoet in Amsterdam speelden. Aanleiding was om iets te doen met en voor het talent dat we zagen ontwikkelen bij veel van de deelnemers aan onze theaterweken voor jongeren (JTW). Doel was jong talent een eerste kans te geven in een professionele setting aan een productie mee te werken en eventueel te begeleiden richting audities voor een kunstvakopleiding. In 2003 startten we met XLJAZZ, ons muziekproject voor toptalent van alle leeftijden.

Sinds dat eerste jaar 1971 tot en met de huidige cultuurnotaperiode ontvingen wij een structurele subsidie voor al onze activiteiten van het Rijk. Omdat wij altijd landelijk hebben geopereerd, met een evenredige verdeling van deelnemers uit alle provincies, zijn subsidies uit de hoek van provincie en gemeente nooit een optie geweest.

Nieuwe tijden breken aan in de cultuursector, dus ook Buitenkunst zal zich anders moeten organiseren om haar werk, met in de rug een enorme ervaring en een goed werkende organisatie, voort te zetten. We zullen vanaf 2013 de verschillende activiteiten en projecten opsplitsen en financieel onafhankelijk van elkaar maken. We maken een onderverdeling in projecten die we zonder subsidies zullen voortzetten (dit zal het grootste deel van de totale omzet bedragen: ca 83%), en een afdeling voor talentontwikkeling, zoals omschreven in dit activiteitenplan, waarvoor wij een subsidie aanvragen binnen de tweejarige regeling voor talentontwikkeling.

In de volgende paragrafen volgt een schets van de opgebouwde ervaring en de plannen voor de toekomst binnen de talentontwikkeling.

TheaterTalentLab

In 2009 startten we met ons TheaterTalentLab (TTL). Een laboratorium voor jonge ambitieuze mensen die zich verder willen ontwikkelen binnen de discipline theater of dans. Een plek waar talent van 16-25 jaar in de zomer in een compacte periode heel intensief met theater aan de slag gaat onder begeleiding van professionals uit de theaterpraktijk. Er worden workshops op hoog niveau aangeboden (camera, tekst, scènestudie, stem, improvisatie, presentatie en auditietraining), waarin ze zich verder kunnen ontwikkelen. TTL vormt een brug tussen TTL-jong 12-15 jaar (en bijvoorbeeld ook leerlingen van de Jeugdtheaterscholen in hele land) en een studie aan een van de kunstvakopleidingen. TTL is er om zich te verdiepen in de verschillende aspecten van theater. Om gecoacht en geadviseerd te worden, om contacten te leggen en samenwerkingen aan te gaan, en om zich bij te scholen.

Naast een trainingsweek bieden we weken op het gebied van acteren, fysiek theater en dans, en sinds 2012 ook zang en muziektheater.

Er zit een duidelijke groei in de belangstelling voor dit project en we zetten in op circa 100 deelnemers per jaar (in 2011: 105 deelnemers).

TTLjong

Sinds 1990 organiseren we intensieve theaterweken voor jongeren van 12 tot 16 jaar:

TTLjong (de jonge afdeling van het TheaterTalentLab, voorheen genaamd *JTW-JongerenTheaterweken*). Naast onze projecten waar we op grote schaal workshops op het gebied van alle kunsten voor alle leeftijdsgroepen organiseren, merkten wij in die tijd al de noodzaak om aparte projecten op te zetten voor jong talent met een specifieke interesse in theater. Het project kende in de loop der jaren verschillende locaties: In Noord-Brabant (bij Boxmeer en bij Schaijk), in Drenthe (naast Buitenkunst Drenthe), op de Veluwe (bij Vierhouten) en in Flevoland (op de terreinen *de Abbert* en *de Banken*).

De laatste jaren hebben we een koppeling gemaakt tussen dit project en het TheaterTalentLab. Bij TTL-jong kunnen jongeren van 12 tot 16 jaar zich nog ruim oriënteren op de verschillende mogelijkheden binnen de podiumkunsten. We helpen met keuzes die ze later maken. Als ze doorstromen naar TTL (16 tot 25 jaar), zullen ze gericht gaan kiezen. We bieden hen programma's op het gebied van spel, teksttheater, beweging, dans, improvisatie en urban arts. Daarnaast maken we ook met hen kortlopende producties die in de week op Buitenkunst Randmeer aan het aanwezige publiek worden getoond.

Komende jaren gaan we ook *weekend*programma's opzetten met deze groep en samen met hen verkennen, waar hun talenten liggen om zich verder te ontwikkelen. We verwachten door te kunnen groeien naar 300 deelnemers per jaar (in 2011: 207 deelnemers).

BKbeeldLAB

Het BKbeeldLAB is een nieuw project op Buitenkunst Randmeer. BKbeeldLAB is een plek voor jonge mensen die zijn geïnteresseerd in *beeld*. Een plek om aan de slag te gaan en te experimenteren. Als oriëntatie op de beeldende kunst en bijbehorende opleidingen. Of om er achter te komen dat ze zich op een andere manier willen ontwikkelen als *self-made artist*. Beeldende kunst is, zeker in deze tijd, veel ruimer op te vatten dan tekenen, schilderen, beeldhouwen enz.. We leven in een wereld met een sterk op *beeld* gerichte communicatie. Video, installaties, computerkunst, kunst via de GSM, op YouTube... Veel jong talent ontwikkelt ook nieuwe toepassingen met nieuwe technieken op het gebied van animatie of als VJ bijvoorbeeld. Op BKbeeldLAB ontwikkelen we een programma voor jonge mensen op het vlak van de hedendaagse beeld-kunst, met als basis ons cultureel erfgoed en wat de klassieke technieken ons kunnen leren.

Tekenen en schetsen vormen de basis voor veel andere beeldende technieken, dus deze discipline komt ook ruim aan bod. Een nieuw project op Buitenkunst, gefundeerd op meer dan 40 jaar ervaring in het organiseren van workshops op het gebied van de beeldende kunst met jongeren en jongvolwassenen.

De eerste jaren verwachten wij elke zomer 30 deelnemers voor dit project.

TTLproducties

Sinds 1989 organiseren we theater-, dans en multimediatproducties met jong talent. Zoals we eerder al vermeldden kregen deze producties de laatste 12 jaar een vaste vorm, onder andere i.s.m. de Engelenbak in Amsterdam. Bij deze producties heeft het mes altijd aan twee kanten gesneden. Het is interessant en leerzaam voor de deelnemers: jong talent dat nog in de fase zit waarin hij/zij zich afvraagt of hij voldoende talent heeft om van theater z'n beroep te maken. Daarnaast konden we hier ook vele net afgestudeerde schrijvers, theatermakers, regisseurs en choreografen hun eerste kans geven een goed geproduceerde avondvullende voorstelling te maken.

In die 12 jaar namen 159 jonge talenten van 16-23 jaar deel aan de projecten/voorstellingen (geselecteerd uit bij elkaar meer dan 1000 auditanten). De audities bestonden steeds uit een hele dag op hoog niveau werken met theatermakers en regisseurs, waarna we een selectie konden maken. De keuzes die we maakten bleken achteraf jūiste keuzes: van die 159 geselecteerden stroomden er inmiddels al 70 (=44% !) daadwerkelijk door naar de verschillende HBO-kunstvakopleidingen en velen zijn na hun afstuderen met succes aan hun carrière begonnen. Als acteur, regisseur, danser, theaterschrijver, theaterdocent enzovoorts. Daarnaast zijn anderen ook doorgedaan met studies als theaterwetenschappen en culturele studies. De komende jaren zal dit percentage nog stijgen, daar enkelen nog te jong waren om door te stromen naar een vervolgopleiding.

Sinds 2011 worden de producties gemaakt met de meest talentvolle deelnemers aan het TTL. Vanaf 2012 zetten we in op drie producties per jaar: één met TTL'ers in een speciale productieweek, één met een kleine gekozen groep aan het eind van het seizoen en één in het voorseizoen i.s.m. professionele acteurs.

Daarnaast zullen we (met wisselende regisseurs) jaarlijks ook een productie met teksten van *de Nieuwen* maken: nieuwe teksten, gelezen en gespeeld, met geïmproviseerde muziek (zie ook paragraaf: *de Nieuwen*).

TTLfestival

Sinds 2011 organiseren we het TTL-festival. De eerste editie vond plaats in de herfstvakantie in het Rozentheater in Amsterdam en was direct een groot succes. Meer dan tweehonderd jongeren tussen de 12 en de 25 jaar namen actief deel aan de workshops, de repetities, de voorstellingen en presentaties. Voor de workshops, waar veel belangstelling voor was, moesten we tevens uitwijken naar ruimtes in de Theaterschool en bij STIP.

Ook hadden we vijf dagen een uitverkochte zaal in de avond tijdens de presentaties en voorstellingen. Een bruisend geheel met deelnemers (en bezoekers) uit het hele land. Het TTL-festival is een logisch vervolg op een zomer met vele weken workshops en lessen. En het biedt een nog ruimere kans op uitwisseling. Jongeren, die niet eerder bij Buitenkunst kwamen bood het ook een kans om te kijken wat wij hen kunnen bieden.

In het festival komen TTL, TTL-jong en BKbeeldLAB samen. Komende jaren willen we dit festival graag voortzetten in het Rozentheater. Een ideale plek. Helaas is dit theater na de bezuinigingsronden in 2013 verdwenen. Vanaf 2013 zullen we met de TTL-producties andere podia bespelen, en op termijn, bij voldoende middelen, het festival weer nieuw leven inblazen.

De Nieuwen

Sinds 2004 hebben we een samenwerkingsverband met de HKU - *Writing for Performance*. Wij formuleren sinds die tijd elk jaar één van de afstudeeropdrachten voor de studenten in het vierde jaar van de opleiding. Zij schrijven o.l.v. onze redacteur Judit Leijtens, en een docent van de opleiding (op dit moment Anouk Saleming) een aantal korte scènes, die gebruikt kunnen worden voor korte (collage-)voorstellingen, bij audities of in lessen e.d.. Wij geven in zo'n afstudeerjaar ook gastles(sen) over copyright en uitvoeringsrechten, en hoe contacten en contracten met opdrachtgevers en uitgevers goed kunnen verlopen. Bovendien komen de studenten aan het begin van hun vierde jaar een weekend op Buitenkunst om daar met een docent van de opleiding en onze redacteur te werken aan scènes. In samenwerking met één of meer regisseurs van Buitenkunst. De spelers zijn in zo'n weekend de deelnemers van de reguliere workshops van Buitenkunst Randmeer.

Het mes snijdt hier aan veel kanten: het is een relevante opdracht voor de studenten (het is voor de meesten hun eerste contact met een redacteur) en ze krijgen reflectie op de kwaliteit van hun teksten op de vloer. De teksten worden uitgegeven door Theaterboek, die de productiekosten en de distributie op zich neemt. De teksten kunnen wij tevens gebruiken in onze workshops, maar inmiddels is gebleken dat de ontwikkeling hiervan in een grote behoefte voorziet bij alle opleidingen en (amateur-)theatergezelschappen. Aan de andere kant levert het ons het contact met de nieuwe lichten toneelschrijvers, waarvan er na afstuderen weer een aantal bij ons les gaan geven, en/of voor ons gaan schrijven (1 op 3, t/m 2011: 20 van de 59).

Hiernaast hebben we in het verlengde van deze teksten, onder de naam *de Nieuwen en Vers*, regelmatig presentaties gegeven, waarin professionele acteurs de teksten lezen en spelen, omlijst door, en in wisselwerking met een muzikant. Sinds 2005 o.a. op Buitenkunst Randmeer, in theater Kikker, het Academietheater in Utrecht, de Engelenbak en het Betty Asfalt Complex. En op YouTube zijn korte filmpjes met teksten te vinden. Vele acteurs, performers en regisseurs verleenden al hun medewerking: Tjitske Jansen, Kim Scheerder, Jantien Koenders, Martijn van der Veen, Niels Croiset, Monic Hendickx, Rogier Schippers, Marileen Bloemhard, Ilse Warringa, Tibor Lukacs, Ilse Ott, Arend Brandligt, Ellick Bargai, Kyra Macco, Suzan Boogaardt, Myranda Jongeling en vele anderen. Verder was er samenwerking met topmuzikanten als Martin Fondse, Claudio Puntin, Jasper le Clercq, Eric Vloeimans, Maarten van Roozendaal, Tadeu Duarte, Niels Vermeulen.

Genoemde presentaties willen we, in het verlengde van wat we reeds ontwikkelden en als zinvolle aanvulling op het traject *De Nieuwen*, vanaf 2013 jaarlijks voortzetten i.s.m. de HKU in het Academietheater en op Buitenkunst Randmeer. Professionals en jong talent zijn dan te zien op één podium. Zie ook TTL-producties.

De Ketten

Om talent verder te kunnen ontwikkelen moet dat talent natuurlijk ook ervaren en ontdekt worden. Binnen de andere projecten van Buitenkunst komen vele kinderen, al vanaf 3 jaar, bij ons zeer intensief in aanraking met de kunsten. Alle kunsten. Ze leren niet alleen binnen hun eigen workshops, programma's, lessen en producties, maar ook van alle resultaten die ze om zich heen zien. Velen komen jaren terug en aanwezig talent krijgt dan de kans om boven te komen drijven. De medewerkers van Buitenkunst die met de jongste leeftijdsgroepen werken,

werken vaak ook binnen het reguliere onderwijs en bij centra voor kunstzinnige vorming door heel Nederland. Talent wordt vaak bij Buitenkunst al herkend en besproken.

Om een indicatie te geven: op de verschillende Buitenkunstprojecten komen jaarlijks tussen de 250 en 300 kleuters van 3-5 jaar, tussen de 1200 en 1400 kinderen van 6-11 jaar, circa 800 jongeren van 12-15 jaar en circa 1100 jongvolwassenen van 16-25 jaar.

Kinderen kunnen doorstromen (vanaf 12 jaar), naar bijvoorbeeld ons TTLjong project, maar we geven ze ook informatie over andere mogelijkheden, zoals bijvoorbeeld de verschillende Jeugdtheaterscholen. Vanaf 12 jaar werken we ook in Buitenkunst Drenthe (project valt buiten deze subsidieaanvraag) meer gericht in antwoord op het aanwezige talent in alle kunstvakken. En we geven ze adviezen over verdere mogelijkheden. Binnen en buiten Buitenkunst. Vanaf 16 jaar kan een aantal deelnemers doorstromen naar onze andere talentprojecten: TheaterTalentLab (theater, dans, zang) en BKbeeldLAB.

Wanneer men doorstroomt naar een kunstvakopleiding, zijn er nog enkelen die ook tijdens hun studie in de zomer naar Buitenkunst komen om in een *speciale week* op Buitenkunst Randmeer zich verder te bekwamen. Direct na hun opleiding is er een deel dat solliciteert om bij Buitenkunst te komen lesgeven. Maar we zijn natuurlijk ook een interessante werkplek voor velen, die niet eerder bij Buitenkunst kwamen.

Intern-extern: Bovenstaande lijkt aan te geven dat alles dan *binnen Buitenkunst* blijft, dat het een interne zaak blijft, maar niets is minder waar. Door het feit dat bij ons alles in de zomer plaatsvindt, komt alle ervaring en komen alle contacten juist goed van pas in de praktijk in de rest van het jaar. De deelnemers en medewerkers waaieren na het seizoen weer uit naar hun eigen woonplaatsen. Deelnemers vormen en scholen zich in de winter elders, medewerkers gaan met op Buitenkunst opgedane inspiratie weer aan de slag met hun eigen werk of in andere lessituaties.

De meerwaarde van Buitenkunst

Buitenkunst neemt een unieke positie in in het werkveld. Als enige hebben we ons gespecialiseerd om landelijk op grote schaal, op het gebied van alle kunsten, met alle leeftijdsgroepen en op alle niveaus (van beginner t/m professional) workshops aan te bieden en producties op te zetten. En we hebben meer dan 40 jaar ervaring.

Verder maakt het feit dat we onze activiteiten in de zomer (en andere vakantieperiodes) concentreren ons *supplementair* aan allerlei andere organisaties. Jongeren kunnen naast hun school in de zomer intensief bij ons aan de slag, jongvolwassenen kunnen naast hun studie of werk zich bij ons verder bijscholen. Ook kunnen medewerkers altijd bij ons in de zomer aan de slag omdat de theaters dicht zijn, de scholen, academies en conservatoria gesloten zijn en de centra kunstzinnige vorming en jeugdtheaterscholen een zomerstop hebben.

Specifiek voor onze *talentprojecten* is het een plus dat op dezelfde locaties naast hun eigen docenten en begeleiders er tientallen professionals aan werk zijn die hen ter plekke informatie kunnen verschaffen (over de kunstvakopleidingen en de beroepspraktijk) of gastlessen kunnen geven. Verder maakt de inbedding in het geheel het mogelijk te allen tijde gebruik te maken van alle faciliteiten. En technici zijn altijd aanwezig om licht, geluid, projecties, decors etc. in te zetten.

We hebben een zeer uitgebreid medewerkersbestand op alle vakgebieden waaruit we de juiste medewerkers voor de juiste projecten kunnen selecteren. Door onze grote organisatie en onze

jarenlange ervaringen weten we ook wie we moeten inzetten in alle specifieke situaties. De carrières van al onze medewerkers (we hebben een actief bestand van meer dan 500 professionals) houden we nauwgezet bij. Verder kunnen we probleemloos regelmatig nieuwe mensen inzetten, zonder mensen te hoeven ontslaan (die gaan dan weer bij een ander project van ons aan de slag).

De organisatie blijft altijd flexibel. We kunnen elk moment inspelen op nieuwe behoeften, impulsen, vragen en ontwikkelingen. Verder zijn we een van de weinige plekken waar mensen uit alle regio's (deelnemers en medewerkers) elkaar ontmoeten en inspireren.

Het feit dat we met de *TalentLabs* ingebed zijn in een groter geheel maakt dat we altijd de connectie met het publiek kunnen opzoeken. Op Buitenkunst Randmeer kunnen de verschillende *TalentLabs* zich dagelijks toetsen aan de praktijk met presentaties en voorstellingen. Er is altijd een publiek van 300 man of meer! En dat werkt zeer inspirerend en productief in zo'n week.

Coördinatie, regisseurs, acteurs, docenten, begeleiders.

De zakelijke coördinatie is in handen van de directeur van Buitenkunst. Het bureau van Buitenkunst zorgt verder voor de productie en de publiciteit.

De artistieke leiding van het **TheaterTalentLab** is in handen van **Marjan Barlage** (medewerker van Buitenkunst sinds 2001). Vaste medewerkers aan dit project zijn op dit moment Maarten Lok (spel), Relinde Moors (dans/theater), Anouk Saleming (theater en schrijven), Helen Pokrovskaja (dans), Titus Boonstra (spel), Leela May Stockholm (mime).

De artistieke leiding van **TTL-jong** is in handen van **Jantien Koenders** (medewerker van Buitenkunst sinds 1995), met een ruime ervaring als regisseuse en actrice. Vele theatermakers hebben inmiddels aan dit project meegewerkt, zoals Kim Berkenhagen, Marike op den Akker, Natasha Schulte, Michel Hormes, Hedwig Koers, Christiaan Mooij, Matthew Spoor, Nathalie Heevel, Wensley Piqué, Khoulood Zaher.

Het **BKbeeldLAB** wordt gecoördineerd door beeldend kunstenaar en videografe **Astrid van der Velde**. Gastdocenten zullen zijn o.a. Liesje van den Berk en René de Rooze.

De artistieke leiders van de drie projecten zijn **gezamenlijk** verantwoordelijk voor het **TTL-festival**.

Velen van boven genoemden hebben een lange staat van dienst. Allen zijn werkzaam bij de kunstvakopleidingen, de centra kunstzinnige vorming, de Jeugdtheaterscholen en te zien op de podia.

Alumni van Buitenkunst

Van de verschillende (talentontwikkelings-)projecten van Buitenkunst volgen hieronder twee lijstjes met alumni:

Producties met Jong Talent: Van de 159 geselecteerden stroomden er in 12 jaar 72 daadwerkelijk door naar de verschillende HBO-kunstvakopleidingen theater en dans: **1998:** Roel van Bekkum, Maartje Belmer, Kes Blans, Marius Bruyn, Ailun Elzenga, Esmarel Gasman, Carien Keizer, Marieke de Kleine, Kim Sliggers, Linde Wibbelink, **1999:** Roscoe Leijen, Harald Austbø, Joelie Stork, Nasim Miradi, Rosa Fontein. **2001:** Femke Belmer, Laura Johannes, Hedwig Koers, Stephane Kaas, Ward Weemhof, Willemijn Dijkhuizen.

2002: Eva Knibbe, Anne Nusselder, Rosa Peters, Timo Huijzendveld. **2002:** Raquel de la Fuente, Kim van Heugten, Isabella Lässer, Lieke Jetten **2003:** Hannah Bunting, Eva Knibbe, Bas Grömmel, Robin Steegman. **2003:** Ilay den Boer, Roos Diependaal, Shira Keller, Nico Tillie, Vera Ketelaars, Aron van der Leij. **2004:** Jette Derlagen, Natalie Heevel. **2004:** David Middendorp, Barbara Devens. **2005:** Jasper Allema, Koen Caris, Fanny van de Reijt, Babiche Ronday, Jelcher de Ruijter, Anneke Sluiter. **2006:** Soraya de Bakker, Michaël Bloos, Maartje Linnenkamp, Leander de Rooij, Nick Steur, Karolien Torensma, Sarah van der Vlerk. **2007:** Ayla Schneiders, Tim Senders, Roxanne Stam, Nadia van Vuuren. **2008:** Ronja Metten, Scarlet Tummers, Matthijs IJgosse. **2009:** Laurien Riha. **2010:** Melvin Bechan, Jasper Vaillant, Jochum Veenstra.

En meer zullen volgen (zijn nu nog bijvoorbeeld te jong).

Door de jaren heen kwamen vele kinderen en jongeren naar de diverse projecten van Buitenkunst, die later via een kunstvakopleiding *het vak* in zijn gegaan. Velen van hen hebben aangegeven dat Buitenkunst voor hen een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan hun ontwikkeling tot professional. Hieronder een kleine greep:

Dries Verhoeven (theatermaker), Oscar van Woensel (theatermaker, schrijver), Enne Koen (schrijver), Natasha Schulte (theatermaker), Jurrian van Dongen (schrijver/regisseur), Marit van Bohemen (actrice), Sanneke Bos (actrice), Sara Kroos (cabaretière), Marushka Detmers (filmactrice), Sofie en Cato van Dijck (the Souldiers), Boukje Schweigman (theatermaker), Ilse Warringa (actrice), Erica Baltimore (fotograaf), Jochem Jurgens (fotograaf), Iman Spaargaren (saxofonist), Roos Versteeg (beeldend kunstenaar), Rosa Sijben (beeldend kunstenaar), Marlyn Coetsier (theatermaker), Tobias Nierop (acteur), Sophie Schoch (producent), Roel van Velzen (muzikant), Ton Heijligers (theatermaker), Adinda Meertins (bassist), Gilian Baracs (pianist), Thomas Welvaadt (trompettist), Sanne Vogel (theatermaker), Renske de Greef (schrijfster) en vele vele anderen...

Post HBO-functie

Een belangrijk aspect voor medewerkers van Buitenkunst is de post HBO-functie die Buitenkunst biedt. Het is een belangrijke factor in de keten: van talent naar professional (na je afstuderen leer je je vak pas echt). Enkele honderden vers afgestudeerden vinden en vonden de afgelopen jaren bij Buitenkunst een ideale plek om hun eerste stappen te zetten in het werken met amateurs. Ook in het maken van producties, of daarvoor te schrijven of de vormgeving te ontwerpen.

Buitenkunst is een plek voor persoonlijke ontwikkeling van kunstvakdocenten en biedt daarnaast een uitdagende en tegelijk veilige setting voor uitvoerend kunstenaars.

Voor medewerkers biedt Buitenkunst tevens gelegenheid tot ontmoeting en uitwisseling, ruimte voor verdieping en ontwikkeling en een blik op het geheel van het werkveld.

Bovendien is het een meerwaarde voor de uitvoerend kunstenaar en biedt Buitenkunst de mogelijkheid te reflecteren op het eigen werk. Ook is het een *uitprobeerplek* voor nieuwe methoden en vormen van lesgeven aan amateurs en van het eigen werk als uitvoerend kunstenaar.

Connecties in het veld

Nauwe banden en samenwerking hebben we met de HKU, *Writing for performance* en andere afdelingen, AHK - *mimeschool*, de *Docent Theater* opleiding NHL in Leeuwarden, de Rietveld Academie en direct en indirect met bijna alle kunstvakopleidingen via de

medewerkers van al onze projecten, waarvan er velen ook lesgeven op de verschillende kunstvakopleidingen (en tegenwoordig ook verschillende MBO-opleidingen op het gebied van theater en muziek).

Verder in het veld zijn er connecties en samenwerkingen met onder andere Kunstbende (al jaren bieden wij prijzen aan de winnaars, zoals een gratis week TheaterTalentLab), CJP, het ITs festival (we geven jaarlijks de winnaar van de *ITs Playwriting Award* uit), Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland, Dox, het Ro-theater, Via Rudolphi, Don't Hit Mama, Kemnast, het BIMhuis, 4West een groot aantal theaters & theatergroepen in Nederland.

Evaluaties

De meeste projecten duren één week (zaterdag t/m zaterdag) en de programma's bestrijken 18 dagdelen. De workshops en lessen vinden groepsgewijs plaats. Maar vaak vindt ook individuele begeleiding plaats, bij het maken van solo's bijvoorbeeld. Dagelijks zijn er nabesprekingen met de hele groep. En dagelijks zijn er voor- en nabesprekingen van de medewerkers. Eén maal per week worden de deelnemers in een gesprek individueel beoordeeld. In zo'n gesprek wordt o.a. reflectie gegeven op hun prestaties, resultaten en talenten. En wordt advies gegeven over hun mogelijkheden in de toekomst.

Met de deelnemers hebben we intensief contact tijdens de weken, maar er blijft vaak ook contact ná de projecten. Daar zijn de *social media* dan vaak weer handig voor. Medewerkers wordt advies gevraagd over diverse zaken en wij geven van onze kant vaak tips over opleidingen, voorstellingen, festivals en andere zaken.

De medewerkers aan de Buitenkunst talentprojecten hebben tijdens het seizoen dagelijks contact met elkaar, om alle deelnemers goed te kunnen blijven volgen en begeleiden. Na het seizoen zijn er ook enkele bijeenkomsten om zowel het project als de deelnemers te bespreken. Dit laatste onder andere om te kijken wie er geschikt is om een volgend seizoen in een productie te gaan spelen.

Om de contacten met alle programmamedewerkers die in de zomer de workshops verzorgen ook in de rest van het jaar op gang te houden, organiseert Buitenkunst sinds 1992 regelmatig bijeenkomsten onder de naam *Buitenkunst Perron*. Op deze *Perrons* zijn al tientallen onderwerpen besproken, als 'toekomstkansen voor Buitenkunst', 'het werken met amateurs', 'de relatie amateur-professional', 'het werken met kinderen en jongeren', de positie van kunst in de samenleving, enz.. En vaak ook is talentontwikkeling aan de orde geweest. Concreet heeft een van de *Perrons* aan de voet gestaan van het huidige TheaterTalentLab. Soms worden de discussies aangezwengeld door een lezing. Daartoe nodigen wij mensen van zeer verschillende richtingen uit: de kunstpraktijk, kunstfilosofie, de overheid, de kunstbeschouwing, de journalistiek en het bedrijfsleven. Het laatste Perron (november 2011) werd geleid door consultant Jeroen Busscher. Mede door deze 'Perrons' kunnen wij onze visie op kunst, kunsteducatie en talentontwikkeling *bijdetijds* houden.

Publiciteit, werving & selectie

Wie publiciteit maakt, bewandelt tegenwoordig andere wegen dan tien, twintig of dertig jaar geleden. Waren vroeger *direct mail* per post en adverteren in kranten en tijdschriften de belangrijkste vormen van publiciteit, tegenwoordig gaat het meeste via internet: digitale

nieuwsbrieven, informatie via websites en de *social media*. Wij gaan natuurlijk met alle mogelijkheden van de tijd mee. Inmiddels sturen wij regelmatig gericht naar specifieke doelgroepen en interessegroepen informatiemail over onze activiteiten. Verder houden we onze zeven websites permanent actueel en adverteren we in diverse bladen/magazines/kranten en op websites die aansluiten bij onze doelgroepen. Maar ook sturen we nog steeds per post (aan kleinere bestanden dan voorheen) onze gedrukte folders en soms ook flyers. We hebben een actueel bestand met klanten, oud-klanten en geïnteresseerden met ruim 75.000 actuele postadressen en ruim 30.000 email-adressen. We steken er veel tijd om dit up-to-date te houden. Verder zoeken we natuurlijk ook de *free publicity* op die persberichten en andere nieuwtjes kunnen opleveren. Er verschijnen regelmatig artikelen over onze projecten in de verschillende vakbladen en de landelijke pers. Het kan natuurlijk altijd beter, maar het feit dat we jaarlijks nog steeds duizenden nieuwe deelnemers weten te trekken, en de zalen bij onze muziek- en theaterproducties nog steeds goed gevuld zitten en vaak uitverkocht zijn, geeft aan dat we het best aardig doen. Maar als het goed gaat moet je de slechte tijden voor zijn, we onderzoeken dus altijd alle nieuwe ontwikkelingen.

De werving en selectie van de deelnemers aan onze talentontwikkelingsprojecten gaat via diverse kanalen. In de paragraaf over *de keten* gaven we al aan dat we op de projecten van Buitenkunst jaarlijks al enkele duizenden kinderen, jongeren en jongvolwassenen bereiken, die we in alle jaren dat ze deelnemen bekend kunnen maken met onze talentprogramma's. We stimuleren ze om zich verder te ontwikkelen. Dan kunnen ze zich bijvoorbeeld bij de TTL-jong programma's verder oriënteren. Wij selecteren hiér nog niet, maar stellen wel een grote inzet als voorwaarde tot deelname. Daarna kan weer selectie volgen, via het TheaterTalentLab tot de TTLproducties.

Ook buiten Buitenkunst scouten we natuurlijk talent. Zowel via (oud-)deelnemers als via medewerkers. Medewerkers, die allen in de winterperiode bij diverse andere scholen en instellingen werken, stimuleren wij ook om talentvolle jongeren te *tippen* over onze *TalentLabs*. En deelnemers maken wij in een aantal gevallen *ambassador*, om via hen nieuw talent binnen te loodsen en kansen te bieden.

Natuurlijk hanteren we in sommige fases heldere selectiecriteria, maar we vinden het van belang dat we die criteria niet proberen vast te leggen. We passen ze steeds aan, aan elke nieuwe tijd. Met de medewerkers die uiteindelijk selecteren wordt elke deelnemer langs een eigen meetlat beoordeeld. Resultaten uit het verleden bieden geen garantie voor de toekomst, maar in dit verband wijzen we toch maar naar de paragraaf over onze *alumni*.

Organisatie & Financiën

De verzelfstandigde afdeling voor talentontwikkeling binnen Buitenkunst profiteert van het feit dat zij ingebed is in een grotere organisatie die uiterst flexibel kan reageren op ontwikkelingen en behoeftes. Een goed georganiseerde staf van mensen draagt zorg (met alle andere activiteiten van Buitenkunst) voor de administratie, de publiciteit, de productionele activiteiten en de financiële afwikkeling van het geheel. Dit kan dus zeer efficiënt en in onze ogen hebben we een lage overhead. (Zie de begroting van de totale organisatie en de deelbegrotingen.)

De exploitatie van het geheel is gegarandeerd, maar onze activiteiten binnen de talentontwikkeling blijven (net als in het verleden) voor een deel afhankelijk van subsidies. En dat

lijkt ons, gezien onze ervaring, de resultaten die we eerder boekten op dit vlak, en de duidelijke kansen voor de toekomst, een reëel uitgangspunt.

Tot slot

Het zijn barre tijden voor de kunsten en hoewel op papier iedereen de kunsteducatie binnen en buiten het onderwijs een hoge prioriteit geeft, wordt er per saldo maar weinig geld voor uitgetrokken door de overheden. Het is dus van groot belang dat dit weinige geld zo goed mogelijk wordt besteed.

Het belang van de activiteiten van BuitenKunst wordt door de honderden medewerkers, de duizenden deelnemers en de tienduizenden oud-deelnemers over het algemeen niet betwist. Ons inziens neemt BuitenKunst een unieke plaats in in het werkveld van de kunsteducatie en de talentontwikkeling, zoals we hierboven beschreven. De Raad voor Cultuur heeft zich alle jaren van ons bestaan altijd zeer lovend over onze activiteiten uitgesproken en heeft onze bijzondere positie, onze visie waarin we vaak voorliepen op het overheidsbeleid én ons ondernemerschap herkend, benoemd, geprezen en beloond.

Maar passen wij ook in deze nieuwe tijd? Sluiten wij aan bij de ambities van de overheid? Hebben wij het talent en de expertise in huis om de gestelde doelen te bereiken? Volgens ons als geen ander! En men krijgt veel voor weinig. Daar onze afdeling *talentontwikkeling* is ingebed in een groter geheel, kunnen wij zeer effectief werken en bereiken wij een groot aantal talentvolle jonge mensen.

Arthur Schmidt
Februari 2012